

Utviklingsprogrammet for byregioner.

KMD lyser ut inntil 91,5 mill. kroner for heile perioden 2015-2017 til fase 2

Søknadsfrist: 1. mai 2015

Se informasjon hentet fra:

<https://www.regjeringen.no/nb/aktuelt/utviklingsprogram-for-a-styrke-vekstkrafta-i-byregionar/id2393655/>

Utviklingsprogram for å styrke vekstkrafta i byregionar

Pressemelding | Dato: 04.02.2015

Kommunal- og moderniseringsdepartementet lyser ut 91,5 millionar kroner for tre år for å betre samspel mellom byar og omland. - Målet er å styrke den regionale vekstkrafta og styrke samspelet mellom byar og omland, seier kommunal- og moderniseringsminister Jan Tore Sanner.

Dette er den andre fasen i utviklingsprogrammet for byregionar. Alle byar med omland kan søke om deltaking.

- Byregionane i Noreg veks. Dei fleste regionar som er i rask utvikling har ein by i seg. Dersom vi skal sikre velferda i framtida, må vi både skape og trygge arbeidsplasser. Vi må bygge kunnskap, kompetanse og skape byregionar det er godt å bu i. Samspelet mellom byen og omlandet er viktig for å lukkast, seier Sanner.

Vi treng å vite meir om kva faktorar som må vere på plass for at samhandlinga mellom byen og omlandet fører til vekst, held Sanner fram.

- Eg er difor glad for å kunne lyse ut 91,5 millionar kroner til andre fase av utviklingsprogrammet for byregionar. Føremålet er nettopp å styrke samspelet mellom byane og omlandet, seier statsråden.

Alle byar med omlandskommunar kan søke om deltaking i andre fase av programmet. Søknadsfristen er 1. mai 2015. Programmet skal vare til 2017. Det blir berre ein søknadsrunde for alle tre åra.

Regjeringa vil føre ein aktiv politikk der byane og omlandet har eit samspel til beste for regionen og for landet som eit heile. Kva som kan gje vekst vil variere frå byregion til byregion. Gjennom programmet skal dei jobbe saman om å styrke eit samfunnsområde dei har valt. Det er viktig at kommunane prioriterer samfunnsområde som faktisk let seg påverke gjennom politiske avgjerder, understrekar statsråden.

Utviklingsprogrammet for byregionar skal auke kunnskapen om korleis byane og omlandet verkar saman, potensialet i regionen for næringsutvikling og kva som kan endrast gjennom politiske avgjerder. Første fase av programmet vart gjennomført i 2014. Til saman 33 byregionar med 187 kommunar tok del i denne fasen.

Ein region treng ikkje ha teke del i første fase for å søke om deltaking i andre fase, men regionen må ha gjennomført ein samfunnsanalyse som skal ligge til grunn for temaet eller samfunnsområdet regionen vil søke seg inn i programmet med. I tillegg til å drive eige samarbeid og utvikle strategiar og tiltak for temaet, skal byregionane møtast i nettverk og utveksle kunnskap om kva som påverkar samspelet mellom byane og omlandet. Dette skal munne ut i tiltak med positiv effekt.

[Meir informasjon om utlysinga](#)

Kommunal- og moderniseringsdepartementet sin pressetelefon: 22 24 25 00.

Utlysning - tilskuddsordning: Utviklingsprogrammet for byregioner

Artikkel | Sist oppdatert: 03.02.2015

Kommunal- og moderniseringsdepartementet (KMD) lyser ut inntil 91,5 mill. kroner for hele perioden 2015–2017 til fase 2 av utviklingsprogrammet for byregioner. Midlene lyses ut for tre år med forbehold om Stortingets årlige budsjettvedtak

Utlysning

Tilskuddsordning for utviklingsprogrammet for byregioner

Kommunal- og moderniseringsdepartementet (KMD) lyser ut inntil 91,5 mill. kroner for hele perioden 2015–2017 til fase 2 av utviklingsprogrammet for byregioner. Midlene lyses ut for tre år med forbehold om Stortingets årlige budsjettvedtak.

Søknadsfrist: 1. mai 2015

1. Bakgrunn

Utviklingsprogrammet for byregioner skal bidra til å styrke vekstkraften for byregionene som er med i programmet, og til økt kunnskap om samspillet mellom by og omland. Programmet startet våren 2014 etter utlysning av en tilskuddsordning for fase 1 i programmet.

Programmet er delt inn i to faser. Fase 1 var ettårig og ble hovedsakelig gjennomført i 2014. Fase 2 går over tre år, og skal gjennomføres i perioden 2015–2017. Utviklingsarbeidet foregår i tilknytning til et nasjonalt nettverk med andre deltakende regioner. Kompetansesenter for distriktsutvikling har ansvar for å etablere og drifte nettverk mellom deltakende byregioner.

Formålet for fase 2 er at deltakerne skal komme fram til og iverksette lokalt forankrete strategier og tiltak innenfor et tema/samfunnsområde med utgangspunkt i det økonomiske samspillet mellom byen og omlandet for å fremme økonomisk vekst i regionen.

2. Mål med tilskudd til utviklingsprogrammet for byregioner fase 2

Målet med tilskuddet for fase 2 er å gi støtte til å gjennomføre nødvendige prosesser, etablering av nettverksarenaer, delta i nettverkssamarbeidet i byregionprogrammet, kunnskapsinnhenting osv, for å utvikle strategier og tiltak som kan bidra til å fremme økonomisk vekst i regionen basert på samspillet mellom byen og omlandet.

3. Hvem kan søke?

Byregioner (by- og regionsenterkommuner og én eller flere omlandskommuner) kan søke om tilskudd. Det er ingen krav til kommunestørrelse, men største senter/tettsted må ha karakter av å være et regionsenter og/eller tilby tjenester til omlandet som gir den en bymessig rolle for omlandet.

Deltakelse i fase 1 av programmet er ikke en forutsetning for å søke om deltakelse i fase 2, men byregionen som ikke har deltatt i fase 1 må oppfylle kravene i denne utlysningen for å kunne søke om tilskudd og deltakelse i programmet.

4. Hva det kan søkes om støtte til – tilskuddsberettigede kostnader

- Gjennomføring av prosesser i byregionen som skal lede til utarbeidelse av strategier og tiltak innenfor det tema/samfunnsområde regionen ønsker å prioritere i programmet. Dette kan være dokumenterte kostnader i forbindelse med:
  - prosjektledelse, inkludert eventuell ekstern prosjektleder

- utredningsarbeid i kommunene, arrangering av møter, reise-/oppholdskostnader og tapt arbeidsfortjeneste for private deltakere
- Dokumenterte kostnader i forbindelse med deltagelse i nettverk drevet av Kompetansesenter for distriktsutvikling, som reise-/oppholdskostnader og tapt arbeidsfortjeneste for private .
- Kunnskapsinnhenting med utgangspunkt i tema byregionen ønsker å utvikle strategier og tiltak innenfor i programperioden.

5. Begrensinger for tilskuddet

Det kan ikke gis støtte til:

- Utforming av søknad om deltagelse i fase 2 av utviklingsprogrammet for byregioner.
- Tiltak som innebærer at en eller flere markedsaktører får en økonomisk fordel og som kan tenkes å være konkurransevridende eller påvirke samhandelen i EØS.
- Ordinære driftskostnader i kommunen, bedriftsutvikling, direkte støtte til næringsvirksomhet eller til fysiske investeringer.
- Kostnader i prosjektet som vil være å betegne som statsstøtte etter EØS-reglene. Slike kostnader vil bli holdt utenfor tilskuddsgrunnlaget.
- By- og regionsenterkommuner og én eller flere omlandskommuner kan søke. Det må være minimum to kommuner i samarbeidet. Én kommune i samarbeidet skal stå som søker på vegne av samarbeidet.
- Det skal være gjennomført en helhetlig samfunnsanalyse av det økonomiske samspillet mellom byen og omlandet.
- Samfunnsanalysen skal ligge til grunn for valg av tema/samfunnsområde som byregionen skal utvikle strategier og tiltak for i fase 2.
- Søknaden må være forankret gjennom vedtak i kommunestyre/bystyre eller formannskap/byråd i samtlige kommuner som deltar i byregionsamarbeidet.
- Søknaden må inneholde svar på krav til innhold i søknaden i pkt. 7 *Krav til innhold i søknaden*.
- Søker skal bruke Kommunal- og moderniseringsdepartementets søknadsportal www.regionalforvaltning.no. For sent innsendte søknader vil bli avvist. Søknaden skal følge oppsettet på www.regionalforvaltning.no.

6. Hvilke formelle krav gjelder til søknaden?

Oppfyllelse av disse formelle kravene er ikke tilstrekkelig for å kunne motta støtte. Søknaden vil også bli vurdert på grunnlag av innholdet i søknaden, jf. pkt. 7 *Krav til søknaden* og pkt. 9 *Tildelingskriterier*.

All skriftlig korrespondanse med departementet er i utgangspunkt offentlig. Unntak fra dette er hjemlet i offentlighetsloven. Søkere kan ikke kreve å få unntatt deler av sin søknad fra offentlig innsyn.

Departementet gjør denne vurderingen på et selvstendig grunnlag ved en eventuell innsynsbegjæring.

- [Svar på vanlige spørsmål om ordningen finnes på Distriktssenterets hjemmesider.](#)

7. Krav til innhold i søknaden

A – prosjektplan:

Søknaden skal inneholde en prosjektplan for en treårig prosjektperiode med beskrivelse av mål, milepæler, organisering, herunder omtale av hvilke kommuner inkludert en byregion og ev. andre aktører som deltar i prosjektet og oppgave- og arbeidsfordeling mellom disse, beskrivelse av aktiviteter, samt budsjett og finansieringsplan. Prosjektplanen skal også inkludere en risikovurdering og -håndtering for hele perioden.

- Budsjettet skal gjelde for hele prosjektperioden, fordelt på aktiviteter og år. Punkter under punkt 4 foran skal framgå av budsjettet.
- Finansieringsplanen skal også gjelde for hele prosjektperioden, fordelt på år.

B – vurderinger:

Søknaden skal også innholde:

- En vurdering av sammenhengen mellom funn i samfunnsanalysen om samspeilet i regionen, valg av prioritert samfunnsområde/tema i fase 2 og økonomisk vekst i regionen som helhet.
- En vurdering av relevans for regionen, dvs. av forholdet mellom valgt tema og utviklingsmuligheter og utfordringer i regionen.
- En beskrivelse av koblingen mellom planlegging og gjennomføring av strategier og tiltak med aktuelle regionale og kommunale planprosesser.
- En vurdering av tilknytning til det ordnede målet for utviklingsprogrammet, dvs. av hvordan prosjektets mål kan bidra til utviklingsprogrammets overordnede mål.

8. Hva skal legges ved søknaden (dokumentasjonskrav)

I vedlegg legges samfunnsanalysen, og vedtak og saksutredning i kommunestyre/bystyre eller formannskap/byråd fra samtlige kommuner i søkerregionen som viser at søknaden er forankret politisk i alle kommuner.

9. Tildelingskriterier og omfanget av støtten

Departementet vil med utgangspunkt i pkt. 7 *Krav til innhold i søknaden* vurdere om prosjektsøknadene er tilskuddsberettiget. Dette inkluderer spørsmål som vurdering av sammenhengen mellom samfunnsanalysen og valgte tema, relevans for regionen og hvordan prosjektet bidrar til programmets overordnede mål. Departementet vil også vurdere om aktivitetene det søkes om støtte til faller innenfor rammen av utlysningen/ordningen, også jf. pkt. 4 *Hva det kan søkes om støtte til?* og pkt. 5 *Begrensinger for tilskuddet*.

KMD dekker inntil 50 pst. av tilskuddsberettigede kostnader, jf. pkt. 4 *Hva det kan søkes om støtte til*. Det vil maks kunne oppnås 3 mill. kroner i tilskudd fra KMD for hele prosjektperioden. Egeninnsats knyttet til prosjektledelse og utredningsarbeid kan regnes som del av medfinansieringen fra byregionene.

Departementet vil i sin vurdering av tilskuddsbeløp legge vekt på å få med flest mulig deltakere. Videre vil departementet vurdere om beløpene det søkes om støtte til står i forhold til aktivitetene og omfanget på prosjektet.

KMD vil godkjenne aktiviteten og budsjett for hele treårsperioden, men vil gi årlige tilskudd til gjennomføringen, forutsatt Stortingets vedtak om bevilgning. Det vil bli lagt opp til en enkel underveisrapportering etter hver år forut for årlig tilskudd. Dette vil bli nærmere omtalt i tilskuddsbrevene.

Kontakt:

Seniorrådgiver Kristin Lind: kristin.lind@kmd.dep.no

Fagdirektør Morten Gulsrud: morten.gulsrud@kmd.dep.no

Seniorrådgiver Eli Nygaard: eli.nygaard@kmd.dep.no

- [Lenke til spørsmål og svar om ordningen](#)

Spørsmål og svar om fase 2 av Byregionprogrammet

Her finner du spørsmål og svar om utlysning og bruk av tilskuddsmidler i fase 2 av Utviklingsprogrammet for byregioner – Byregionprogrammet

30. januar 2015 Distriktssenteret

Sist endret 2. februar 2015

Spørsmål 1: Må byregionen ha deltatt i fase 1 for å kunne søke på fase 2? (Januar 2015)

Svar: Byregionen må ikke ha deltatt i fase 1. Det er imidlertid en forutsetning at det er gjennomført samfunnsanalyse og for øvrig oppfylle alle kravene i utlysningen, for å kunne søke på fase 2.

Spørsmål 2: Hva er tilskuddsberettigede kostnader? (Januar 2015)

Svar:

- Det er kostnader i forbindelse med gjennomføring av prosesser i byregionen som skal lede til utarbeidelse av strategier og tiltak innenfor det tema/samfunnsområde regionen ønsker å prioritere i programmet. Dette kan være dokumenterte kostnader i forbindelse med:
  - Prosjektledelse, inkl. ekstern prosjektleder
  - Utredningsarbeid i kommunene, arrangering av møter, reise-/oppholdskostnader, tapte arbeidsfortjeneste for private deltagere
- Dokumenterte kostnader i forbindelse med deltagelse i nettverk drevet av Kompetansesenter for distriktsutvikling som reise-/oppholdskostnader og tapte arbeidsfortjeneste for private.
- Kunnskapsinnhenting med utgangspunkt i tema byregionen ønsker å utvikle strategier og tiltak innenfor i programperioden.

Spørsmål 3: Betyr begrensingene for de statlige midlene at byregionene bare skal drive med prosess i tre år? (Januar 2015)

Svar: Nei, men kostnader til andre aktiviteter må komme i tillegg til det tilskuddsberettigede budsjettet.

Som en del av deltakelsen i utviklingsprogrammet for byregioner tildeles statlige tilskuddsmidler fra KMD. Disse midlene er ment å være et tilskudd til å drive de nødvendige prosessene i den enkelte byregion i forbindelse med deltakelse i programmet.

Spørsmål 4: Hvor stort vil tilskuddet fra KMD være i forhold til tilskuddsberettigede kostnader? (Januar 2015)

Svar: Tilskuddet fra KMD kan utgjøre maks 50 prosent av støtteberettigede kostnader. Det betyr at byregionens andel må utgjøre minimum 50 prosent av støtteberettigede kostnader (tilsagnsgrunnlaget).

Spørsmål 5: Hva er målet for fase 2? (Januar 2015)

Svar: Målet for fase 2 i utviklingsprogrammet er at byregionene skal utvikle strategier og iverksette tiltak innenfor det samfunnsområde/tema som de har valgt på grunnlag av samfunnsanalysen i fase 1. Dersom den enkelte byregion vedtar at fysiske investeringer, drift eller direkte støtte til næringsvirksomhet skal gjennomføres som en del av utviklingsprogrammet må egne eller andres ressurser brukes til dette.

I fase 2 bør det være aktuelt å trekke andre samarbeidsparter mer forpliktende inn, det være seg fylkeskommunen, næringslivet, Innovasjon Norge, SIVA, Forskningsrådet eller andre aktører, avhengig av hvilket samfunnsområde byregionen ønsker å konkretisere strategier og tiltak innenfor.

Spørsmål 6: Skal byregionene søke hvert år? Hvor lang er saksbehandlingstiden og når kommer pengene? (Januar 2015)

Svar: Nei, byregionene skal ikke søke hvert år. Utlysningen i februar 2015 er den eneste gangen midler lyses ut for fase 2 av utviklingsprogrammet for byregioner. Det vil si at det bare blir en utlysningsrunde og dermed også bare én runde for å søke om deltakelse i fase 2. Søknaden gjelder for alle tre år. Før tildelingen for 2. og 3. år blir gitt, må kommunen imidlertid ha sendt inn en kort rapportering om bl.a. framdrift. Nærmere redegjørelse om dette gis i tilskuddsbrevene.

KMD legger opp til å ha behandlet søknadene innen sommerferien 2015. Dersom søknaden om deltakelse blir innvilget, får byregionen tilsendt et brev med oversikt over tildelt beløp for hele treårsperioden. Det tildelte beløpet vil bli fordelt på årlige tilsagnsbrev. Det omtalte brevet for 2015 vil inneholde tilsagn for det første året. Siden Stortinget vedtar budsjett for ett år av gangen, må det for tilskuddsbeløpet i år 2 og 3 tas forbehold om Stortingets årlige budsjettvedtak. Endelig tilsagnsbeløp gis i egne tilsagnsbrev det aktuelle år når rapportering er mottatt, jf. avsnittet foran.

Statlige tilskudd utbetales etterskuddsvis. Byregionen kan be om delutbetaling av tilskuddet når for eksempel prosjektets gjennomføringskostnad tilsvarer 50 % av tilskuddsgrunnlaget. Anmodning om sluttutbetaling skal først sendes inn når prosjektet er avsluttet og sluttrapport foreligger.

Spørsmål 7: Hva kan regnes som egeninnsats og kan arbeid i forbindelse med søknaden inngå som timer i egeninnsats? (Januar 2015)

Svar: I henhold til utlysningsteksten om tilskuddsberettigete kostnader, kan prosjektledelse og utredningsarbeid i kommunene regnes som egeninnsats. Arbeid i forbindelse med utarbeiding av søknad er ikke støtteberettiget og kan derfor ikke tas inn i tilskuddsgrunnlaget for prosjektet. Det er egeninnsats i forbindelse med selve prosjektet (etter at departementet har behandlet søknaden), men ikke forberedelsene, som kan inngå som kommunenes egenandel i finansieringsplanen.

Spørsmål 8: Hvilken timepris skal benyttes ved beregning av egeninnsats? (Januar 2015)

Svar: Beløpet vil etter departementets syn variere avhengig av hva slags type egeninnsats det er snakk om. Men det bør tilstrebes mest mulig realistisk budsjettering ut fra anslått verdi av arbeidet eller de faktiske utgifter som søker har i forbindelse med denne egeninnsatsen.

Spørsmål 9: Er det krav om kommunestyrevedtak/bystyrevedtak for søkerkommunen, eller holder det med formannskapsvedtak? (Januar 2015)

Svar: Departementet forutsetter politisk forankring i de deltakende kommunene, altså gjennom politiske vedtak. Det betyr vedtak i kommunestyre eller formannskap. Dersom det ikke er praktisk mulig med politisk behandling i kommunen før søknadsfristen, må det skisseres når og hvordan politisk forankring skal sikres, og dokumentasjon ettersendes. Tilsagn gis først når all dokumentasjon er sendt til departementet, senest 1.juni.

Spørsmål 10: Alle kommunene i regionen har sluttet seg til et regionalt strategidokument gjennom vedtak i egne kommunestyrer. Vi ønsker å forankre søknaden i denne strategien. Er dette tilstrekkelig politisk forankring? (Januar 2015)

Svar: Nei, alle deltagende kommuner må fatte egne vedtak.

Spørsmål 11: Hvor stor må en by eller et regionsenter være for å kunne søke om deltakelse i programmet? (Januar 2015)

Svar: Det er fra departementets side ikke lagt noen begrensninger på størrelse eller bystatus for å kunne søke om deltakelse. Derimot bør ett eller flere regionsenter ha bymessige roller for omlandet, for eksempel knyttet til handel eller offentlige tjenester. Det viktigste er imidlertid at det er minimum

to kommuner som kan søke sammen, og at den ene som et minimum kan sies å utgjør et regionsenter.

Spørsmål 12: Kan et kommunesamarbeid søke, eller er det by-/regionsenterkommunen som må være avsender av søknad? (Januar 2015)

Svar: Det er én kommune som formelt skal stå som avsender, på vegne av søkerregionen. Det vil ikke bety noe om det er en bykommune eller omlandskommune som sender søknaden, men jf. utlysningen er det en forutsetning at det er i samarbeid mellom en by (kommune) og én eller flere omlandskommuner. Det er imidlertid viktig at alle kommunene som deltar må fatte politiske vedtak om deltagelsen.

Spørsmål 13: Kan vår region søke gjennom regionrådet eller regionrådskontaktene, med forankring i alle kommunene? (Januar 2015)

Svar: Nei. Det er én kommune som formelt skal stå som avsender, på vegne av søkerregionen.

Spørsmål 14: Vår region har to senter. Kan vi søke med basis i en flerkjernestruktur? (Januar 2015)

Svar: Ja. Departementet har ingen innvendinger mot dette.

Spørsmål 15: Må prosjektleder være ansatt i søkerkommunen? (Januar 2015)

Svar: Nei. Det er opp til søkeren hvordan prosjektledelse organiseres. Det kan for eksempel også engasjeres ekstern prosjektleder dersom dette er hensiktsmessig.

Spørsmål 16: Hva er en helhetlig samfunnsanalyse, slik den skal legges til grunn for valg av samfunnsområde/tema byregionen vil jobbe med i fase 2? (Januar 2015)

Svar: Formålet med samfunnsanalysen er å belyse den økonomiske samhandlingen mellom kommunene i byregionen og de unike forhold som kan beskrive og forklare muligheter og utfordringer for økt økonomisk vekst i hele regionen. Det vil si at en kartlegging av politisk og/eller administrativt samarbeid over kommunegrensene ikke kan sidestilles med en samfunnsanalyse i denne sammenhengen. Med helhetlig samfunnsanalyse menes en bred analyse om samspillet mellom kommunene i regionen knyttet til viktige spørsmål for økonomiske vekst.

Spørsmål 17: Skal byregionen søke om deltakelse på grunnlag av ett eller flere tema? (Januar 2015)

Svar: Valget av samfunnsområde/tema for fase 2 skal gjøres på grunnlag av funn i samfunnsanalysen og begrunnes i denne. Tema i denne sammenhengen er et samfunnsområde som byregionen ønsker å jobbe videre med for å utvikle strategier og tiltak. Et samfunnsområde kan være arealbruk, næringsutvikling, kompetanseutvikling og lignende. Byregionen må selv prioritere tema og hvor mange, men bør ha med seg at målet for prosjektet bør være oppnåelig og gjennomførbart innenfor rammen av programmet. Det kan derfor være hensiktsmessig å ikke spre oppmerksomheten på for mange tema. Ikke alt som er relevant for regionen vil kunne løses som en del av programmet.

Spørsmål 18: Vi ønsker å invitere departementet til et møte for å informere om regionen vår og om hvordan vi ønsker å jobbe med programmet dersom vi får midler. Kan dere tenke dere å stille på et slik møte? (Januar 2015)

Svar: På grunn av likebehandling vil vi ikke delta på møter med potensielle søkerregioner. Vurdering av søknadene vil i sin helhet basere seg på innsendt informasjon gjennom søkermodulen på

www.regionalforvaltning.no

Temaer: [Regionalt samarbeid og utvikling](#)

Stikkord: [Byregionprogrammet ofte stilte spørsmål](#)